

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobkyně: **A. L.**
zastoupená advokátkou Mgr. Pavlínou Zámečnickovou
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 8. 2016, č. j. MV-92481-6/SO-2016,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobkyně proti usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 26. 4. 2016, č. j. OAM-5952-3/TP-2016, a napadené usnesení potvrdila.

Usnesením správního orgánu prvního stupně bylo podle ust. § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zastaveno řízení o žádosti žalobkyně ze dne 21. 4. 2016, vedené pod sp. zn. OAM-5952/TP-2016, o vydání povolení k trvalému pobytu z důvodu uvedeného v ust. § 87h odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žádost je zjevně právně nepřipustná.

2. Žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí uvedla, že se ztotožňuje se závěrem správního orgánu prvního stupně. Žalobkyni byl dne 23. 3. 2016 udělen výjezdní příkaz s platností do 21. 4. 2016 a dne 21. 4. 2016 žalobkyně podala žádost o povolení k trvalému pobytu, přestože ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců výslovně stanoví, že výjezdní příkaz opravňuje cizince k přechodnému pobytu na území, po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů a k vycestování z území; v době jeho platnosti není cizinec za pobytu na území oprávněn podat žádost o udělení dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, s výjimkou žádosti podané podle ust. § 33 odst. 1 a § 42e. Z dikce zákona o pobytu cizinců jednoznačně vyplývá, že tento právní institut slouží cizinci v mezidobí mezi ukončením platnosti předchozího pobytového oprávnění a vycestováním, a to jako specifické pobytové oprávnění s krátkou dobou platnosti, jejímž účelem je poskytnutí přiměřeného času potřebného k zorganizování cesty z území a k vyřízení dalších záležitostí cizince. V daném případě však žalobkyně využila tohoto pobytového oprávnění k podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu na území, tedy k jinému účelu, než pro který byl předmětný výjezdní příkaz vydán. K námitce, že ust. § 50 odst. 3 se nevztahuje na občany EU a jejich rodinné příslušníky, žalovaná uvedla, že § 50 se nachází v Hlavě III, tedy omezení práva podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu uvedené v tomto ustanovení se vztahuje jak na žádost o trvalý pobyt podávanou podle Hlavy IV, tak i podle Hlavy IV, kam je zařazeno ust. § 87h. Na občana EU a jeho rodinného příslušníka se ve smyslu ust. § 65 odst. 2 zákona nevztahují pouze ustanovení Hlavy IV. Žalovaná nepřisvědčila ani argumentaci žalobkyně, že rozhodnutí je v rozporu s čl. 37 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES (dále jen „směrnice 2004/38/ES“). Znění čl. 37 směrnice je zcela opačné, než jak jej vykládá žalobkyně. Čl. 37 této směrnice pouze konstatuje, že jí nejsou dotčeny takové právní a správní předpisy, která poskytují určitá práva nad rámec směrnice.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobkyně navrhla soudu, aby rozhodnutí žalované i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a aby žalované uložil povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení.
4. Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí v celém rozsahu za nezákonné. Předně namítala, že z ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že toto zákonné ustanovení vyjímá ze své působnosti rodinné příslušníky občanů EU, když na základě tohoto ustanovení jsou oprávněni podat žádost ti rodinní příslušníci občanů EU, kteří na území ČR žádají o povolení k přechodnému pobytu. Jestliže je v uvedeném ustanovení zahrnuta žádost o povolení k trvalému pobytu, vztahuje se toto ustanovení bezpochyby pouze na ty cizince, kteří žádají o povolení k trvalému pobytu podle ust. § 65 a násl. zákona o pobytu cizinců. Podle žalobkyně není logického důvodu pro to, aby ust. § 50 odst. 3 vyjímalo ze své působnosti rodinné příslušníky občanů EU, kteří žádají na území České republiky o

povolení k přechodnému pobytu, a nevyjímalo ty rodinné příslušníky občanů EU, kteří na území České republiky žádají o povolení k trvalému pobytu. Ust. § 50 odst. 3 zákona tudíž směřuje pouze na ty případy, kdy žadatel není rodinným příslušníkem občana EU a žádá o povolení k trvalému pobytu dle ust. § 65 zákona, čemuž odpovídá i znění důvodové zprávy k zákonu č. 314/2015 Sb. Žalobkyně poukázala i na směrnici 2004/38/ES, která zaručuje rodinným příslušníkům občanů EU právo pohybu a pobytu na území členského státu s tím, že nijak neomezuje jejich právo na podání žádosti o povolení k pobytu, resp. k trvalému pobytu, naopak právo pohybu a pobytu garantuje. Znemožnění podání žádosti o povolení k trvalému pobytu v případě, kdy rodinný příslušník občana EU pobývá na území České republiky na základě výjezdního příkazu, považuje žalobkyně za rozporné s touto směrnicí.

5. Výklad ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců učiněný správními orgány obou stupňů, podle něhož by žádost o povolení k pobytu mohli podávat ti rodinní příslušníci občanů EU, kteří chtějí požádat o povolení k přechodnému pobytu, ale vyjímali by rodinné příslušníky občanů EU, kteří hodlají požádat o povolení k trvalému pobytu, považuje žalobkyně za diskriminační a v rozporu s čl. 1 Listiny základních práv a svobod. Pro případ, že by soud dospěl k názoru, že ust. § 50 odst. 3 je namířeno v části týkající se podání žádosti o povolení k trvalému pobytu i na rodinné příslušníky občanů EU, má žalobkyně za to, že je toto zákonné ustanovení z výše uvedených důvodů diskriminační, a tedy protiústavní. Proto žalobkyně dala soudu podnět k předložení návrhu Ústavnímu soudu na zrušení slovního spojení „trvalému pobytu“ z citovaného ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

III. Vyjádření žalované k žalobě

6. Ve vyjádření k žalobě žalovaná v zásadě setrvala na argumentaci uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a v podrobnostech odkázala na spisový materiál. Žalobkyně podle žalované neuvedla v žalobě žádnou novou relevantní argumentaci, která by správnost rozhodnutí zpochybňovala.
7. Z uvedených důvodů žalovaná navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

8. Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
9. Mezi žalobkyní a žalovanou není sporu o tom, že žalobkyně v době platnosti výjezdního příkazu (dne 21. 4. 2016) podala u správního orgánu prvního stupně žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dle ust. § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Spornou otázkou však zůstává, zda žalobkyně byla k podání této žádosti oprávněna, resp. zda byla tato žádost právně přípustná. Žalovaná je toho názoru, že žalobkyně nebyla oprávněna podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, jelikož v době platnosti výjezdního příkazu není podle ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců cizinec oprávněn takovou žádost podat. Žalobkyně se s tímto závěrem neztotožnila, neboť ust. § 50 odst. 3

zákona o pobytu cizinců se týká pouze cizinců, kteří nejsou rodinnými příslušníky občanů EU, ale jsou cizinci z tzv. třetích zemí.

10. Podle ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců výjezdní příkaz opravňuje cizince k přechodnému pobytu na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů, a k vycestování z území; v době jeho platnosti není cizinec za pobytu na území oprávněn podat žádost o udělení dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, s výjimkou žádosti podané podle § 33 odst. 1 a § 42e.
11. Ze znění citovaného zákonného ustanovení jednoznačně vyplývá, že v době platnosti výjezdního příkazu není cizinec oprávněn podat žádost o udělení dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu (s uvedenými výjimkami). Protože žalobkyně podala žádost o vydání povolení k trvalému pobytu (z důvodu uvedeného v ust. § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců) a v době podání žádosti pobývala na území na základě výjezdního příkazu, soud se ztotožnil se závěrem správních orgánů obou stupňů, že k podání takovéto žádosti nebyla oprávněna.
12. Námitce žalobkyně, že ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců omezující právo podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu v době platnosti výjezdního příkazu se nevztahuje na rodinné příslušníky občanů EU, a že toto ustanovení se vztahuje jen na cizince z třetích zemí, kteří žádají o povolení k trvalému pobytu podle ust. § 65 a násl. zákona o pobytu cizinců, soud nepřisvědčil.
13. Podle ust. § 65 odst. 2 zákona o pobytu cizinců se na občany EU a jejich rodinné příslušníky nevztahují ustanovení Hlavy IV tohoto zákona. Ustanovení § 50 odst. 3 se nachází v Hlavě III, z čehož je zřejmé, že omezení práva podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu v době platnosti výjezdního příkazu se vztahuje jak na žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu podávané podle Hlavy IV, tak na žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu podle Hlavy IVa (povolení k trvalému pobytu občanů EU a jejich rodinných příslušníků).
14. Žalobkyni lze přisvědčit v tom, že ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců skutečně nedopadá na žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Tato skutečnost je zřejmá již ze znění předmětného ustanovení (výslovně se zde hovoří o žádosti o udělení dlouhodobého víza, povolení k dlouhodobému nebo k trvalému pobytu, nikoli o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU). Rovněž ze žalobkyni citované části důvodové zprávy k zákonu č. 314/2015 Sb., kterým byla do ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vložena část omezující právo podat žádosti o vydání jmenovitých pobytových oprávnění v době platnosti výjezdního příkazu, vyplývá, že v době platnosti výjezdního příkazu nelze mimo jiné vyloučit „*podání žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie*“.
15. Možnost podat žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU v době platnosti výjezdního příkazu je možné dovodit i ze směrnice 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, na niž poukazovala žalobkyně v žalobě. Z této směrnice vyplývá, že pro vydání povolení k pobytu po dobu delší než 3 měsíce (v podmínkách České republiky se jedná právě o povolení k přechodnému pobytu) může členský stát vyžadovat jen ty podmínky, které jsou taxativně stanoveny v čl. 7 této směrnice a jejichž

výčet nelze rozšiřovat. Zároveň „[j]kmile státnímu příslušníkovi třetí země, který je rodinným příslušníkem občana Unie, přísluší na základě směrnice 2004/38 právo na vstup a právo pobytu v hostitelském členském státě, tento hostitelský členský stát může toto právo omezit pouze při dodržení článků 27 a 35 této směrnice“ (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 25. 7. 2008, *Metock a další*, C-127/08, Sb. rozh., s. I-6241, bod 95).

16. Z toho, že v době platnosti výjezdního příkazu lze podat žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, nicméně nelze žádným způsobem dovodit, že by v této době bylo možné libovolně podávat i žádost o vydání povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU.
17. Pokud žalobkyně namítala, že výklad, dle něhož je v době platnosti výjezdního příkazu možné podat žádost o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, ale není možné podat žádost o povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU, je diskriminační, soudu není zřejmé, na základě čeho žalobkyně dospěla k domněnce, že by se v daném případě vůbec mohlo jednat o diskriminaci, tedy o jakékoli upřednostnění jedné skupiny cizinců před jinou. V případě rodinných příslušníků občanů EU nelze hovořit o jedné skupině rodinných příslušníků občanů EU žádajících o povolení k přechodnému pobytu a o jiné skupině rodinných příslušníků občanů EU žádajících o povolení k trvalému pobytu, tak jak to činí žalobkyně. O diskriminačním výkladu ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců proto nelze vůbec uvažovat. Z tohoto důvodu soud neshledal důvod se obracet na Ústavní soud s návrhem na zrušení citovaného zákonného ustanovení.
18. Soud má za to, že při výkladu ust. § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců je nutné zohlednit specifickou povahu institutu výjezdního příkazu. Výjezdní příkaz je vždy až následkem řízení o ukončení nebo neprodloužení jiného pobytového oprávnění a opravňuje cizince k přechodnému pobytu na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů, a k vycestování z území. Jeho účelem naopak není podávání žádostí o pobytová oprávnění, a už vůbec ne žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU.
19. Soud zdůrazňuje, že žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle ust. § 87h měla žalobkyně možnost podat z pobytu na základě povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Pokud by splňovala podmínky pro postavení rodinného příslušníka občana EU, nic jí nebránilo požádat o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka EU, a to i v době platnosti výjezdního příkazu. V případě získání povolení k přechodnému pobytu by jako rodinný příslušník občana EU měla možnost následně podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu [např. z důvodu dle ust. § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců]. V takovém případě by se jednalo o legitimní žádost. Soud však nevidí důvod k tomu, aby bylo podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, tedy k nejvyššímu pobytovému oprávnění, umožněno podat cizinci, kterému byl udělen výjezdní příkaz v důsledku zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU (jako v případě žalobkyně). Pokud cizinec nesplňuje podmínky pro vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU, a na základě toho mu je vydán výjezdní příkaz, nebylo by účelné následně věcně posuzovat jeho žádost o vydání povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU.

20. Ze všech uvedených důvodů se soud ztotožnil se závěrem správních orgánů, že žalobkyně nebyla v daném případě oprávněna podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle ust. § 87h zákona o pobytu cizinců, jelikož žádost podala v době platnosti výjezdního příkazu, kdy cizinec není k podání takovéto žádosti oprávněn. Žádost, k jejímuž podání žalobkyně nebyla oprávněna, je třeba považovat za zjevně právně nepřipustnou ve smyslu ust. § 45 odst. 3 správního řádu. Správní orgán prvního stupně tedy postupoval v souladu se zákonem, pokud řízení o žádosti podle ust. § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu zastavil, jelikož žádost byla zjevně právně nepřipustná.

V. Závěr a náklady řízení

21. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
22. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročež mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. října 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu